

Міністерство освіти і науки України  
Сумський національний аграрний університет  
Факультет економіки і менеджменту  
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента**  
**Навчальна практика**

|                            |                                                                 |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| <b>Спеціальність</b>       | 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» |
| <b>Освітня програма</b>    | «Фінанси, банківська справа та страхування»                     |
| <b>Рівень вищої освіти</b> | перший (бакалаврський)                                          |

Розробник:

Лариса РИБІНА к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів,  
банківської справи та страхуванняРозглянуто, схвалено  
та затверджено на  
засіданні кафедри  
фінансів, банківської  
справи та  
страхування

протокол від 05.06.2026 №18

Завідувач  
кафедри

Сергій ФРОЛОВ

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Лариса РИБІНА

(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Світлана ЛУКАШ

(підпис)

Резензія на робочу програму(додається) надана:

Сергій ФРОЛОВ

Юрій ПУГАЧ

Методист відділу якості освіти,  
ліцензування та акредитації

Надія БАРАНІК

(підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.07. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

| Навчальний рік, в якому вносяться зміни | Номер додатку до робочої програми з описом змін | Зміни розглянуто і схвалено               |                   |                           |
|-----------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------|---------------------------|
|                                         |                                                 | Дата та номер протоколу засідання кафедри | Завідувач кафедри | Гарант освітньої програми |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |
|                                         |                                                 |                                           |                   |                           |

## 1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

|      |                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |                   |
|------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------------------|
| 1    | Назва ОК                                               | ОК 33 Навчальна практика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |                   |
| 2    | Факультет/кафедра                                      | Факультет економіки і менеджменту / кафедра фінансів, банківської справи та страхування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |        |                   |
| 3    | Статус ОК                                              | Обов'язковий                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |        |                   |
| 4    | Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК | Фінанси, банківська справа та страхування / D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, 2025 р.<br>Галузі знань D Бізнес, адміністрування та право<br>Кваліфікація: Бакалавр фінансів, банківської справи та страхування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |                   |
| 5    | Рівень НРК                                             | 6 рівень                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |        |                   |
| 6    | Семестр та тривалість вивчення                         | 4 семестр, 2 тижні (денна)<br>2 курс, 2 тижні (заочна)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |                   |
| 8    | Кількість кредитів ЄКТС                                | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |        |                   |
| 9    | Загальний обсяг годин та їх розподіл                   | Контактна робота(заняття)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |        | Самостійна робота |
|      |                                                        | Аудиторні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Вийзні |                   |
|      | Денна форма навчання                                   | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 20     | 90                |
|      | Заочна форма навчання                                  | 60                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | -      | 90                |
| 10   | Мова навчання                                          | Українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |                   |
| 11   | Викладач/Координатор освітнього компонента             | Координатор Рибіна Лариса Олександрівна, к.е.н, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |        |                   |
| 11.1 | Контактна інформація                                   | кафедра фінансів, банківської справи та страхування аудиторії 404е, 406а, тел.. +380951703905, E-mail:ribinalarisa@ukr.net,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |        |                   |
| 12   | Загальний опис освітнього компонента                   | Навчальна практика є практикою професійного спрямування, а саме основою формування уявлення про майбутню професію, вивчення професійних функцій фахівців з фінансів підприємств, державних фінансів, банківської справи та страхування. Структура практики передбачає ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з майбутньою спеціальністю, закріплення загальних питань стандарту вищої освіти в Україні та особливостей підготовки фахівців із фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у вищому навчальному закладі, а також розвиток фахових компетентностей щодо аналітичної, дослідної діяльності; формування соціально-особистісних компетентностей, необхідних для майбутньої роботи в професійному середовищі. |        |                   |
| 13   | Мета освітнього компонента                             | ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з майбутньою спеціальністю, закріплення загальних питань стандарту вищої освіти в Україні та особливостей підготовки фахівців спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», а також розвиток фахових компетентностей щодо аналітичної, дослідної діяльності; формування соціально-особистісних компетентностей, необхідних для майбутньої роботи в професійному середовищі.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |        |                   |
| 14   | Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими ОК ОПП        | Освітній компонент пов'язаний з «Фінансова система», «Фінансова думка», «Фінанси, гроші та кредит», «Основи наукових досліджень»<br>Обмеження відсутні                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |        |                   |
| 14.1 | Матеріально-технічне забезпечення реалізації ОК        | Практика здобувачів освіти проводиться на базах практики або в підрозділах університету, що відповідають вимогам до баз практики та забезпечують виконання програми для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Базами практики можуть бути сучасні підприємства, виробництва, установи, організації різних форм власності, навчальні кабінети, що відповідають напряму спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування». Підприємства, виробництва,                                                                                                                                                                                                                              |        |                   |

|    |                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|----|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                    | установи, організації незалежно від форм власності та підпорядкування, повинні відповідати таким вимогам:<br>- наявність структур, що відповідають вимогам ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»;<br>- можливість надати практикантам на час практики робочі місця;<br>- надання права користуватись бібліотекою, лабораторіями, технічною, фінансовою, статистичною та іншою документацією, потрібною для виконання програм практики;<br>- можливість подальшого працевлаштування випускників (на загальних підставах за наявністю вакансій);<br>- наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовуються в галузі (сфері).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 15 | Політика академічної доброчесності | Політика академічної доброчесності здійснюється відповідно до «Кодексу академічної етики та академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету»: <a href="https://drive.google.com/file/d/1jke4Ky8K53G3SnFOtD0YxyH2g6TutABK/view">https://drive.google.com/file/d/1jke4Ky8K53G3SnFOtD0YxyH2g6TutABK/view</a><br>Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме:<br>- самостійне написання звіту з практики та його презентації;<br>- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;<br>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.<br>Письмова робота перевіряється на наявність плагіату і допускається до захисту при умові текстових запозичень не більше 20%. У випадку недотримання даних вимог робота повертається на доопрацювання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності студент не допускається до захисту. |
| 16 | Посилання на курс у системі Moodle | <a href="https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4804">https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4804</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 17 | Ключові слова                      | професія, вища освіта, стандарт, практика, компетенції, фінанси, банківська справа та страхування, сталий розвиток,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## 2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

| Результати навчання за ОК:<br>Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен....»                                                                                                                                                                                                                                | Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК |      |       |       |       |       |       | Як оцінюється РНД                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------|-------|-------|-------|-------|-------|----------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | ПР 3                                                             | ПР 7 | ПР 13 | ПР 17 | ПР 19 | ПР 21 | ПР 23 |                                  |
| ДРН 1 розуміти організацію та особливості освітнього процесу в Сумському НАУ за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», місце та роль фахівця з фінансів, банківської справи, страхування у суспільстві та реалізації принципів його сталого розвитку, основи і сфери його професійної діяльності |                                                                  |      |       |       |       | X     | X     | звіт і його захист (презентація) |
| ДРН 2 розуміти сучасні тенденції розвитку професійної діяльності в установах й організаціях державної влади й органів місцевого самоврядування, банківських і небанківських фінансово-кредитних установ, страхових компаній в Україні та їх роль у реалізації принципів сталого розвитку                                             | X                                                                | X    |       |       |       |       |       | звіт і його захист (презентація) |

|                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |   |   |   |  |  |                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|---|---|---|--|--|----------------------------------|
| ДРН 3 володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів, виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань                                                                                           |  |  | X |   | X |  |  | звіт і його захист (презентація) |
| ДРН 4 самостійно ставити цілі, розбивати складні завдання на етапи та визначати пріоритети; самостійно знаходити, перевіряти та аналізувати необхідні дані з надійних джерел; чітко розуміти дедлайни, контроль за виконанням власних зобов'язань та аналіз результатів |  |  |   | X |   |  |  |                                  |

ПР3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР23 Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

### 3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ)

| Тема.<br>Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна) |               |                   | Рекомендована література |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------|-------------------|--------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Аудиторна робота                                        | Візні заняття | Самостійна робота |                          |
| <i>Тема 1. Підготовка фахівців спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у системі вищої освіти України</i><br>1. Система вищої освіти на сучасному етапі. Місце Сумського НАУ в системі вищої освіти України.<br>2. Актуальність і практичне значення підготовки фахівців зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в Сумському НАУ.<br>3. Підготовка здобувачів вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в Сумському НАУ відповідно освітньо-професійній програмі<br>4. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в Сумському НАУ.<br>5. Студентоцентризований підхід та основні напрямки діяльності студентського самоврядування у Сумському НАУ | 6                                                       |               | 12                | 1-15                     |
| <i>Тема 2. Загальні аспекти підготовки майбутніх фахівців з фінансів, банківської справи, страхування та фондовий ринок</i><br>1. Нормативно-правові документи, що визначають концептуальні положення щодо професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах України                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 6                                                       |               | 12                | 1-15                     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |   |   |    |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|----|----------------|
| 2. Організаційні засади навчально-виховного процесу у Сумському НАУ<br>3. Організація науково-дослідної діяльності у Сумському НАУ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |   |   |    |                |
| <i>Тема 3. Перспективні сфери майбутньої професійної діяльності. Її роль у реалізації принципів сталого розвитку</i><br>1. Вимоги роботодавців до фахівців з фінансів, банківська справа, страхування та фондовий ринок (фінансових структур державного та місцевого рівня, банківських і небанківських фінансово-кредитних установ, страхових компаній та ін. сфер професійного працевлаштування).<br>2. Права й обов'язки працівників сфери фінансів, банківська справа, страхування та фондовий ринок.<br>3. Перспективні сфери працевлаштування фахівців спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» в сучасних умовах (фінансові структури державного та місцевого рівня, банківські та небанківські фінансово-кредитні установи, страхові компанії, інші сфери професійного працевлаштування).<br>4. Роль фінансової сфери в реалізації принципів сталого розвитку | 6 |   | 12 | 1,2, 33-44     |
| <i>Тема 4. Установи й організації вищої державної влади й органів місцевого самоврядування</i><br>1. Рівні та органи державної влади та органів місцевого самоврядування.<br>2. Профільні міністерства, відомства, служби.<br>3. Фінансові підрозділи органів державної влади та органів місцевого самоврядування.<br>4. Нормативно-правова база, що регулює діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 6 | 4 | 12 | 1,2, 33-39     |
| <i>Тема 5. Особливості функціонування в Україні банківських і небанківських фінансово-кредитних установ</i><br>1. Банківська система: суть та місце в фінансово-економічній системі країни. Роль у забезпеченні реалізації принципів сталого розвитку.<br>2. Інфраструктура та структура банківської системи України.<br>3. Види банківських установ, основи їх діяльності.<br>4. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх діяльність.<br>5. Нормативно-правова база, що регулює діяльність фінансовий, кредитних і фондових посередників, їх взаємодію із клієнтами, державними органами регулювання, іншими учасниками фінансового ринку.                                                                                                                                                                                                                                                        | 6 | 4 | 12 | 1,2, 18, 30,42 |
| <i>Тема 6. Страхова галузь як об'єкт професійних інтересів</i><br>1. Страховий ринок та його складові.<br>2. Види та типи страхових організацій.<br>3. Органи загальнообов'язкового державного страхування та недержавні страхові фонди.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 6 | 4 | 12 | 1,2, 27, 30    |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |    |    |                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|-----------------------------------|
| 4. Нормативно-правова база, що регулює діяльність страхових посередників, їх взаємодію із клієнтами, державними органами регулювання, іншими учасниками фінансового ринку.                                                                                                                                                                                                                                  |    |    |    |                                   |
| Тема 7. Фінансова робота та фінансова діяльність підприємств<br>1. Суть, види підприємств за організаційно-правовими формами введення бізнесу.<br>2. Місце фінансової служби підприємства в його загальній організаційно-адміністративній структурі.<br>3. Функціонал фінансового менеджера на підприємстві.<br>4. Нормативно-правова база, яка регламентує функціонування фінансових структур підприємств. | 6  | 6  | 18 | 1,2, 16, 17, 19-26, 32, 33, 41-44 |
| Разом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 42 | 18 | 90 |                                   |

#### 4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

| ДРН   | Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u> ) | Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u> )                                       |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ДРН1  | Інструктаж, лекція-презентація, пояснення, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання,        | Робота з літературними, інформаційними джерелами, з нормативними документами організації освітнього процесу СНАУ.              |
| ДРН 2 | Лекція-презентація, пояснення, ілюстрації з використанням мультимедійного обладнання, групові дискусії   | Ознайомлення з посадовими інструкціями працівників установ, організацій фінансово-кредитної сфери, з нормативно-правовою базою |
| ДРН3  | Консультавання, наставництво                                                                             | Обговорення складних питань із керівником практики та написання звіту з практики, підготовка презентації                       |
| ДРН 4 | Дистанційний супровід, наставництво<br>регулярна перевірка ступеня виконання індивідуального завдання.   | Обговорення складних питань із керівником практики та написання звіту з практики, підготовка презентації                       |

#### 5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

##### 5.1. Сумативне оцінювання

##### 5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

| №   | Методи сумативного оцінювання                                  | Максимальні бали / Вага у загальній оцінці | Дата складання |
|-----|----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------|
| 1.  | Якість виконання звіту практики, в т.ч.                        | 60 / 60%                                   | За розкладом   |
| 1.1 | відповідність тем робочій програмі                             | 10 / 10%                                   |                |
| 1.2 | ступінь розкриття теоретичних аспектів                         | 10 / 10%                                   |                |
| 1.3 | наявність додатків                                             | 10 / 10%                                   |                |
| 1.4 | ступінь використання фактологічного матеріалу                  | 10 / 10%                                   |                |
| 1.5 | обсяг та адекватність першоджерел та дотримання етики посилань | 10 / 10%                                   |                |
| 1.6 | відповідність оформлення встановленим вимогам                  | 10 / 10%                                   |                |
| 2   | Презентація та захист звіту з практики, в т.ч.                 | 40 / 40%                                   | За розкладом   |
| 2.1 | вміння чітко та стисло викласти основні результати дослідження | 10 / 10%                                   |                |
| 2.2 | дотримання календарного плану виконання роботи                 | 5 / 5%                                     |                |
| 2.3 | використання ілюстративних матеріалів                          | 5 / 5%                                     |                |

|     |                                                         |           |  |
|-----|---------------------------------------------------------|-----------|--|
| 2.4 | повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання | 20 // 20% |  |
|-----|---------------------------------------------------------|-----------|--|

### 5.1.2. Критерії оцінювання звіту з практики

| Оцінка                  | За зміст                                                                                                                                                                | Бали  | За захист                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Бали  |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| А<br>5 (відмінно)       | Зміст і оформлення звіту відповідає у повному обсязі вимогам методичним рекомендаціям. Звіт містить змістовні і повні висновки.                                         | 71-79 | Повна і правильна відповідь на запитання членів комісії; висловлення критичної думки з питань програми практики; висловлення власної думки та окреслення напрямів розвитку фінансово-кредитної системи тощо; володіння законодавчо-нормативними актами, які регламентують питання практики | 19-21 |
| В<br>4 (добре)<br>82-89 | Мають місце незначні недоліки в оформленні; помилки у розрахунках; не розкрито повністю деякі питання звіту або теоретичний характер деяких розділів звіту і висновків. | 65-70 | Не висловлено власної думки; відсутній критичний висновок з питань програми практики; відсутня відповідь на окремі запитання комісії; не володіння певною інформацією з питань програми практики.                                                                                          | 17-19 |
| С<br>4 (добре)<br>74-81 | Мають місце незначні недоліки в оформленні; не розкрито деякі питання звіту або теоретичний характер деяких розділів звіту і висновків, що має бути допрацьовано.       | 59-64 | Висловлена власна думка не відповідає нормативним документам; відсутній критичний висновок з питань програми практики; відсутня відповідь на запитання комісії; не володіння певною інформацією з питань програми практики.                                                                | 15-17 |
| Д<br>3 (задовільно)     | Мають місце недоліки в оформленні звіту; відсутня більшість додатків; мало практичних прикладів; не розкрито питання звіту.                                             | 51-58 | Теоретична відповідь на окремі практичні питання; не допрацьовано частину зауважень, відсутня їх усна відповідь; неможливість зробити власних висновків і критичних зауважень.                                                                                                             | 13-15 |
| Е<br>3 (задовільно)     | Мають місце значні недоліки в оформленні звіту; відсутня більшість додатків; окремі питання розкрито не вірно; оформлення частково не відповідає вимогам.               | 50    | Теоретична відповідь на практичні питання; відповіді на допрацьовану частину зауважень не вірна, відсутня їх усна відповідь; неможливість зробити власних висновків і критичних зауважень.                                                                                                 | 10-13 |
| FX<br>2 (не-задовільно) | Не виконані вимоги до написання звіту; більшість питань розкрито не правильно; відсутні додатки; оформлення не відповідає вимогам                                       | 0-49  | Відсутність презентації; презентація не відповідає результатам практики; відсутні відповіді на запитання                                                                                                                                                                                   | 0-10  |

Якщо за захист звіту студент одержує оцінку «задовільно», то загальна оцінка за кількістю балів не може бути більша ніж «добре».

### 5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

| № | Елементи формативного оцінювання                                                                                                                                                                                                      | Дата              |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| 1 | Поточний контроль проходження практики здійснюється протягом проведення практики її керівником за такими напрямками: дотримання трудової дисципліни, активність і самостійність у виконанні завдань практики, робота з документацією. | протягом практики |
| 2 | Самооцінювання                                                                                                                                                                                                                        | протягом практики |
| 4 | Зворотний зв'язок з написання розділів звіту практики                                                                                                                                                                                 | протягом практики |

## 6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

### 6.1 Основні джерела

#### 6.1.1 Підручники, посібники

1. Ситник Н. С., Дубик В.Я., Круглякова В.В. Вступ до фаху: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 256 с.

#### 6.1.2 Методичне забезпечення

2. Методичні рекомендації щодо проходження навчальної практики «Вступ до фаху» студентами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної і заочної форм навчання / Укладачі Л.О. Рибіна, Н.Г. Маслак. Суми, 2025 р. (протокол №9 від 24.04.2025)

#### 6.1.3 Додаткові джерела

3. Національний класифікатор України. Класифікатор професій, затверджений наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.07.2010 № 327 (зі змінами від 16.01.2024 №1410). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

4. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 (зі змінами від 25.06.2020 №519). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>

5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 №266 (зі змінами від 16.12.2022 №1392). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

6. Положення про проведення практики студентів аграрних вищих навчальних закладів України за кордоном: наказ Мінагрополітики від 15 червня 2005 р. №264. / Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0855-05#Text>.

7. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: положення Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 р. №93/ Міністерство освіти і науки України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

8. Про запровадження укладання тристоронніх угод «вищий навчальний заклад-студент-роботодавець»: Наказ Міністерства освіти і науки України від 17

липня 2006 р. №536 / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0536290-06#Text>.

9. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. №1556-VII. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

10. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05.2019 №729. URL: <http://surl.li/oafprh>

11. Стратегія Сумського національного аграрного університету на 2021 – 2025 роки URL: <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%8F.pdf>

12. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Сумського національного аграрного університету. Затверджено рішенням Вченої ради університету (протокол № 13 від 30.05.2022р.) URL: <https://snau.edu.ua/navchalnij-viddil/zviti-ta-dokumenti/normativni-dokumenti-2/>

13. Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті. Затверджено рішенням Вченої ради університету (протокол № 1 від 27.08.2024 р.) URL: <https://snau.edu.ua/navchalnij-viddil/zviti-ta-dokumenti/normativni-dokumenti-2/>

13. Положення «Про запобігання та виявлення академічного плагиату в Сумському НАУ»: Затверджено рішенням Вченої ради СНАУ (протокол № 3 від 15.10.2019 року). URL: <https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/>

14. Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань «Управління та адміністрування». URL: <https://eim.snau.edu.ua/kafedri/finansiv-bankivsko%d1%97-spravi-ta-straxuvannya/osvitno-profesijni-programi/>

15. Робочі плани спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». URL: <https://portal.snau.edu.ua/workplan/speciality>

16. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року №2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

17. Про акціонерні товариства : Закон України №514-VI від 17 вересня 2008 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

18. Про банки та банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року №2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України №996-XIV від 16 липня 1999 року. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

20. Про господарські товариства : Закон України №1576-XII від 19 вересня 1991 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

21. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24 червня 2004 року №1877-IV із змінами. URL :

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/print1459773593862777>

22. Про інвестиційну діяльність : Закон України № 1560-XII від 18 вересня 1991 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.

23. Про кооперацію : Закон України № 1087-IV від 10 липня 2003 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15>

24. Про особисте селянське господарство : Закон України № 742-IV від 15 травня 2003 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15>

25. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність : Закон України № 1807-IV від 17 червня 2004 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15>

26. Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України №469-97 ВР від 17 липня 1997 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-%D0%B2%D1%80>

27. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 року № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>

28. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 6 лютого 2018 року №2275-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#n386>

29. Про фермерське господарство : Закон України №973-XV від 19 червня 2003 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15>

30. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки. Закон України від 23 лютого 2006 року №3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

31 Про холдингові компанії в Україні : Закон України №3528-IV від 15 березня 2006 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3528-15>

### **6.1 Додаткові джерела**

32. Агропортал: офіційний сайт. <http://agroportal.ua/>

33. Державна служба статистики України: офіційний сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

34. Державна фіскальна служба України: офіційний сайт. URL: <http://www.minrd.gov.ua>.

35. Законодавство України: офіційний сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

36. Інтернет-портал для управлінців: офіційний сайт. URL: <http://www.management.com.ua>

37. Міністерство економіки України: офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

38. Інформаційно-аналітичний портал АПК України. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua>

39. Міністерство фінансів України: офіційний сайт. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.

40. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <http://www.bank.gov.ua/>.

41. Продовольча та сільськогосподарська організація об'єднаних націй:

офіційний сайт. URL: <http://www.fao.org/home/ru/>

42. Latifundist.com: офіційний сайт. URL: <https://latifundist.com/>

43. Ukrlandfarming: офіційний сайт. URL: <http://www.ulf.com.ua/ua>

44. Кіно про бізнес. Найкращі художні та документальні фільми про бізнес та лідерство. URL: <https://video.management.com.ua/kino-pro-biznes/>

## Рецензія на робочу програму (силабус)

| Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи | Так | Ні | Коментар |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|----------|
| Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК                                               |     |    |          |
| Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)            |     |    |          |
| Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення            |     |    |          |

Член проєктної групи ОП \_\_\_\_\_

(назва)

(ПІБ)

(підпис)

| Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри                                                        | Так | Ні | Коментар |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|----------|
| Загальна інформація про освітній компонент є достатньою                                                                                                            |     |    |          |
| Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК                                                                                                 |     |    |          |
| Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення                                                        |     |    |          |
| Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни) |     |    |          |
| Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми                                                                                                        |     |    |          |
| Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)                                             |     |    |          |
| Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти                                          |     |    |          |
| Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету                                                                     |     |    |          |
| Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом                                                   |     |    |          |
| Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента                                                                                                   |     |    |          |
| Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)                                                                             |     |    |          |
| Література є актуальною                                                                                                                                            |     |    |          |
| Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти                                                                                |     |    |          |

Рецензент (викладач кафедри) \_\_\_\_\_

(назва)

(посада, ПІБ)

(підпис)

